
	VNÚTORNÝ PORIADOK ŠKOLY	Vydanie č.:	1	
		Platné od:	2.9.2019	
	ID06/2007	Strana	1/38	
		Výtlačok č.:	1	

Vnútorný poriadok školy

Stredná odborná škola Jána Bocatia,
Bocatiova 1, Košice

	Vypracoval	Pripomienkoval	Schválil
Meno a priezvisko	Mgr. Rusinová a Rada žiakov	Mgr. Roman Blaško	Mgr. Ján Miglec
Funkcia	šk. psychológ a vých. poradca	ZRŠ	riaditeľ školy
Dátum	15.10.2018	27.08.2019	28.08.2019
Podpis			

Štruktúra vnútorného poriadku školy:

I.	Úvod	2
II.	Práva a povinnosti žiakov	2
	a) Práva žiakov	2
	b) Povinnosti žiakov	3
	d) Žiakom je zakázané	6
	d) Povinnosti týždenníkov	7
III.	Práva a povinnosti zákonných zástupcov a zástupcov zariadení	7
IV.	Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov.....	8
V.	Uvoľňovanie žiakov z vyučovania.....	10
VI.	Výchovné opatrenia	11
VII.	Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a ich ochrana pred sociálno-patologickými javmi a pred prejavmi diskriminácie, nepriateľstva alebo násilia	13
VIII.	Školské výlety, exkurzie	14
IX.	Zásady správania sa v odborných učebniach	15
X.	Zásady správania sa na OV	18
XI.	Záverečné ustanovenie	20
Prílohy:		
	Krízový plán školy	21
	Smernica č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach	32

I. Úvod

Vnútorný poriadok školy vychádza zo zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zo zákona č. 317/2009 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, z vyhlášky MŠ SR č. 282/2009 Z.z. o stredných školách a metodického pokynu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 21/2011 na hodnotenie žiakov stredných škôl a dopĺňa ho Pracovný poriadok školy a metodický pokyn ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č.21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov.

Žiak sa dobrovoľným rozhodnutím študovať na SOŠ Jána Bocatia v Košiciach **zaväzuje** riadne dochádzať do školy, plniť si povinnosti súvisiace so štúdiom, riadiť sa zásadami morálky v duchu humanizmu, demokracie, tolerancie a tiež rešpektovať všetky ustanovenia a oznámenia riaditeľa školy a pokyny pedagogických zamestnancov, dodržiavať VŠP.

SOŠ Jána Bocatia sa **zaväzuje** dodržiavať Deklaráciu práv dieťaťa, Listinu základných práv a slobôd a platné metodické usmernenia MŠ SR týkajúce sa hodnotenia a klasifikácie žiakov stredných škôl vo vzťahu k žiakom a pedagogickým zamestnancom.

II. Práva a povinnosti žiakov

a) Žiaci majú tieto práva :

Právo na vzdelanie :

1. na kvalitnú výučbu vo zvolenom študijnom, resp. učebnom odbore,
2. na kvalitný a zrozumiteľný výklad učiva,
3. požiadať vyučujúceho o konzultáciu,
4. primerane využívať školské zariadenia, učebne, výpočtovú techniku,

Sloboda prejavu a právo na názor :

5. slovom i písmom vyjadriť svoj názor, nemožno však tolerovať prejavy rasovej, národnostnej či inej formy neznášanlivosti,
6. k danému učivu položiť otázky a dostať na nich primerané odpovede, nemôže však kladením otázok obmedzovať právo ostatných žiakov na vzdelanie,
7. na omyl, zmenu názoru a právo na vývin,

Zákaz diskriminácie :

8. na zaobchádzanie na základe princípu rovnosti bez ohľadu na rasu, farbu pleti, pohlavie, etnický alebo sociálny pôvod, majetok, politické alebo iné zmýšľanie, náboženstvo,

Sloboda myslenia, svedomia a náboženstva :

9. na rešpektovanie svojho náboženského alebo filozofického presvedčenia, môže si slobodne vybrať vyučovanie etickej výchovy alebo náboženskej výchovy,

Právo na informácie :

10. na poskytnutie všetkých informácií týkajúcich sa jeho osoby a výchovno – vzdelávacieho programu školy a možností, ktoré škola pre žiaka ponúka,
11. na informácie o obsahu školského poriadku a ďalších pravidlách školy a o svojich právach,

Právo na objektívne hodnotenie :

12. na zdôvodnené objektívne hodnotenie svojich výsledkov,
13. dozvedieť sa výsledok klasifikácie pri ústnom skúšaní ihneď a výsledky písomných prác a praktických činností do 14 dní, pričom má právo nahliadnuť do nich,
14. Plán školských úloh z jednotlivých predmetov napíše príslušný vyučujúci do tabuľky, triedny učiteľ zabezpečí v triednej knihe prehľad termínov o školských úlohách,
15. na zdôvodnenie klasifikácie a analýzu chýb v písomných prácach,
16. požiadať o komisionálne preskúšanie v zmysle platnej vyhlášky.

Právo na ochranu a pomoc:

17. na kompetentný dozor zo strany pedagogických zamestnancov, na ochranu pred šikanovaním,
18. využívať služby školského psychológa a výchovného poradcu,

Právo na odpočinok a voľný čas :

19. na prestávku tak, ako ju stanovuje vnútorný poriadok školy,
20. zapojiť sa do záujmovej krúžkovej činnosti na škole a využívať konzultačné hodiny učiteľov,
21. používať bezplatne internet,

Právo na spravodlivý proces :

22. žiak, ktorému hrozia sankcie z porušenia školského poriadku, má právo byť vypočutý, aby sa mohol k veci slobodne vyjadriť a obhájiť sa,

Právo na združovanie a zhromažďovanie sa :

23. zúčastňovať sa na rôznych športových a kultúrnych podujatiach organizovaných školou a právo na vyjadrenie svojho politického postoja,
24. voliť zástupcov a byť volený do Rady žiakov školy,

Právo na ochranu súkromia, cti a ľudskej dôstojnosti :

25. na rešpektovanie svojej cti a dôstojnosti, ktoré je nevyhnutným predpokladom pre dôstojné riešenie prípadných konfliktov a vytvorenie zdravého prostredia pre fungovanie demokracie na škole,
26. na ochranu osobných údajov pred ich neoprávneným šírením a zneužívaním získaných informácií týkajúcich sa ich pôvodu, rodinného prostredia atď.,

Právo na individuálny prístup vo výchove a vzdelávaní :

27. žiak so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami má právo na individuálny prístup rešpektujúci jeho schopnosti a zdravotný stav, pričom výkonom práv integrovaného žiaka nemôžu byť obmedzené práva ostatných účastníkov výchovno – vzdelávacieho procesu.

b) Žiaci majú tieto povinnosti :

V oblasti vzdelávania je žiak povinný:

1. osvojiť si vedomosti a zručnosti a získavať návyky poskytované strednou školou, pripravovať sa na tvorivú prácu a odbornú činnosť v povolani,

2. nosiť si do školy školské potreby podľa rozvrhu hodín a pokynov vyučujúcich, pred vyučovacou hodinou si pripraviť všetko, čo bude na príslušnom predmete potrebovať,
3. osvojovať si zásady vlastenectva, humanity, demokracie a správať sa podľa nich, byť disciplinovaní, plniť pokyny pedagogických pracovníkov, inštruktorov a iných pracovníkov školy a správať sa v škole a mimo nej tak, aby robili česť škole,
4. dochádzať do školy na teoretické a praktické vyučovanie pravidelne a včas podľa určeného rozvrhu hodín, najneskôr 10 minút pred začiatkom hodiny,
5. zúčastňovať sa odborného výcviku aj v popoludňajších hodinách a v dňoch pracovného pokoja, podľa potrieb školy a pokynov majstrov odbornej výchovy,
6. zúčastňovať sa na vyučovaní všetkých povinných, nepovinných i voliteľných predmetov, ktoré si zvolil,
7. presúvať sa na vyučovanie do odborných učební podľa rozvrhu hodín počas prestávok tak, aby po zvonení bol pripravený na vyučovanie,
8. žiak oslobodený od telesnej výchovy je povinný do 30.09. predložiť potvrdenie dokazujúce oprávnenosť tohto ospravedlnenia. Kým ho nepredloží, zúčastňuje sa hodín TSV a pomáha pri rôznych organizačných prácach, ktorými ho poveria vyučujúci TSV. Žiak oslobodený od TSV na základe potvrdenia od lekára nie je oslobodený od účasti na hodinách TSV, a to aj v prípade, že hodiny TSV sú jeho prvou alebo poslednou v dennom rozvrhu,
9. na telesnú výchovu, laboratórne cvičenia z odborných predmetov a odborný výcvik nosiť cvičný a pracovný odev podľa pokynov učiteľov týchto predmetov,
10. počas vyučovania sa správať disciplinovane, na hodine pracovať aktívne, plniť prikázané povinnosti, nevyrušovať spolužiakov,
11. aktívne sa zúčastňovať rôznych podujatí, ktoré súvisia s jeho odborným a kultúrnym rastom, zachovávať tradície školy.

V oblasti správania sa je žiak povinný:

1. na škole, na odbornom výcviku i na podujatiach organizovaných školou dodržiavať **predpisy a pokyny o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a v protipožiarnej ochrane,**
2. **chrániť vlastné zdravie a zdravie iných, dbať o čistotu a poriadok** pri udržiavaní poriadku v škole, na školskom dvore a v bezprostrednom okolí školy,
3. byť v škole **vhodne a čisto oblečený a upravený, v súlade s hygienickými, estetickými, pracovnými a kultúrnymi požiadavkami.** V dňoch otvorenia školského roka, rozlúčky s končiacimi ročníkmi, vydávania vysvedčení a návštevy kultúrnych podujatí prísť do školy primerane spoločensky oblečený,
4. **šetriť školské zariadenie, chrániť ho** pred poškodením a hospodárne zaobchádzať s učebnicami a učebnými pomôckami, úmyselne spôsobené škody a škody z nedbanlivosti je povinný nahradiť v plnej hodnote žiak resp. jeho zákonný zástupca,

5. správať sa voči spolužiakov slušne, priateľsky, pomáhať im podľa svojich možností, ktoré nie sú v rozpore s požiadavkami vyučujúcich,
6. vzhľadom na zameranie školy mať **mimoriadne kultivovaný, zdvorilý spôsob správania sa** v škole, OV i mimo nej,
7. ku všetkým pracovníkom školy, k starším ale aj navzájom voči sebe sa správať úctivo a s príslušným pozdravom.

Oslovovanie a pozdravy :

Žiaci oslovujú vyučujúcich i všetkých zamestnancov školy „pán profesor, pán učiteľ, pani profesorka, pani učiteľka, pani hospodárka, pán údržbár“ a zdravia ich pozdravom („ Dobré ráno, Dobrý deň, Dobrý večer “).

V organizačnej oblasti je žiak povinný:

1. dodržiavať vyučovací čas a rozsah prestávok, v priebehu vyučovania sa môže vzdialiť z vyučovacej hodiny len so súhlasom učiteľa, majstra, triedneho učiteľa alebo riaditeľa školy,
2. ospravedlniť sa príslušnému učiteľovi hneď na začiatku hodiny, ak sa z vážnych dôvodov na vyučovanie nepripraví, nevypracuje domácu úlohu alebo nemá požadované pomôcky resp. úbor,
3. do všetkých učební a telocvične vstupovať so súhlasom vyučujúcich učiteľov a správať sa podľa osobitných predpisov,
4. nevychádzať cez prestávky z budovy školy, okrem obedňajšej prestávky,
5. po skončení vyučovania vyložiť stoličky na lavice a prekontrolovať, či žiak zanechal svoje miesto čisté a v poriadku. Poslední z triedy odchádzajú týždenníci a vyučujúci,
6. ihneď oznámiť triednemu učiteľovi zmenu bydliska, prípadne iné zmeny v základných osobných údajoch,
7. prijať nevyhnutné návštevy (rodičov, súrodencov) len cez prestávky pri vrátnici školy,
8. v prípade, že chce žiak zo školy vystúpiť alebo prestúpiť na iný odbor alebo inú školu, písomne požiadať riaditeľa školy, ktorý rozhoduje o prijímaní, preradení alebo zmene študijného odboru,
9. zaujímať sa o svoje okolie, všímať si poškodenia školského majetku, prejavy vandalizmu, krádeže a o týchto skutočnostiach upovedomiť triedneho učiteľa alebo iného pedagogického zamestnanca.

Mimo školy je žiak povinný:

10. na ulici, v hromadných dopravných prostriedkoch sa správať disciplinovane, plne rešpektovať dopravné predpisy,
11. byť zdvorilý voči iným osobám, najmä voči starším, chorým osobám a ženám, uvoľniť im cestu a miesto v dopravnom prostriedku,
12. na mimoškolských akciách organizovaných školou sa riadiť pokynmi určených pedagógov a správať sa tak, aby nepoškodil dobré meno školy.

c) Žiakom je zakázané :

1. fajčiť v priestoroch školy a pri činnostiach organizovaných školou, ale aj v ďalších priestoroch v zmysle zákona o ochrane nefajčiarov č. 67/97 Z. z.,
2. prinášať do školy alebo na činnosti organizované školou alkoholické nápoje a iné zdraviu škodlivé látky, používať ich v škole alebo pri činnostiach organizovaných školou,
3. prinášať do školy alebo na činnosti organizované školou veci ohrozujúce život a zdravie a také, ktoré by mohli rozptyľovať pozornosť ostatných žiakov pri vyučovaní,
4. nosiť, prechovávať, šíriť a užívať nelegálne drogy,
5. prinášať do školy väčšie sumy peňazí a iné cenné predmety presahujúce sumu 50,- eur,
6. počas vyučovacích hodín používať mobilný telefón, MP3 prehrávač, tablet, notebook. V prípade ich použitia ich žiak vypne a vyučujúci má právo tieto veci odobrať a vrátiť až zákonnému zástupcovi, alebo po skončení vyučovania plnoletému žiakovi. Po treťom takomto porušení bude voči žiakovi vyhovené disciplinárne konanie s úplným zákazom nosenia mobilného telefónu do školy,
7. v triedach dobíjať batériu mobilného telefónu, tabletu, notebooku a používať žehličku na vlasy,
8. pri odchode do telocvične a odborných učební alebo na delené hodiny nenechávať osobné veci v triede,
9. v dobe mimo vyučovania bez prítomnosti vyučujúceho alebo zamestnanca školy svojvoľne manipulovať so zariadením školy,
10. vulgárne sa vyjadrovať v škole a na akciách organizovaných školou, vulgárne vyjadrovanie sa žiaka na adresu ktoréhokoľvek zamestnanca školy bude považované podľa Občianskeho zákonníka za urážku na cti.
11. fotiť a zhotovovať zvukové a video nahrávky počas vyučovania a šíriť ich ďalej na sociálne siete.

d) Povinnosti týždenníkov

Mená týždenníkov určí triedny učiteľ na začiatku každého týždňa. V každej triede týždenne konajú službu dvaja týždenníci a ich povinnosti sú:

1. Kontrolujú, či je v učebni všetko v poriadku,
2. Utierajú tabuľu a vetrajú učebňu na konci hodiny,
3. Týždenníci sú povinní doniesť do triedy učebné pomôcky podľa pokynov učiteľov,
4. Na začiatku každej vyučovacej hodiny sú povinní hlásiť vyučujúcemu mená chýbajúcich žiakov,
5. Ak učiteľ do 5 minút po zvonení nepríde do triedy, týždenníci upozornia na to samotného vyučujúceho, v prípade jeho neprítomnosti zástupcov riaditeľa školy, aby bolo zabezpečené náhradné vyučovanie,
6. Týždenníci sa starajú o školský majetok v učebni. Každé poškodenie alebo odcudzenie vecí hlásia triednemu učiteľovi alebo vyučujúcemu,
7. Prekontrolujú, či všetci žiaci po skončení vyučovania vyložili stoličky na lavice a vyčistili lavice od odpadkov.

III. Práva a povinnosti zákonných zástupcov žiakov, zástupcov zariadenia

V zmysle § 144 ods. 6 až ods. 10 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov zákonný zástupca žiaka alebo zástupca zariadenia

a) má právo:

1. žiadať, aby sa v rámci výchovy a vzdelávania v škole poskytovali žiakom informácie a vedomosti vecne a mnohostranne v súlade so súčasným poznaním sveta a v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania,
2. oboznámiť sa s výchovno-vzdelávacím programom školy a školským poriadkom,
3. byť informovaný o výchovno-vzdelávacích výsledkoch svojho dieťaťa,
4. na poskytovanie poradenských služieb vo výchove a vzdelávaní svojho dieťaťa,
5. zúčastňovať sa výchovy a vzdelávania po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy,
6. vyjadrovať sa k výchovno-vzdelávaciemu programu školy prostredníctvom orgánov školskej samosprávy,

7. byť prítomný na komisionálnom preskúšaní svojho dieťaťa po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy.

b) je povinný :

1. vytvoriť pre dieťa podmienky na prípravu na výchovu a vzdelávanie v škole a na plnenie školských povinností,
2. dodržiavať podmienky výchovno-vzdelávacieho procesu svojho dieťaťa určené školským poriadkom,
3. dbať na sociálne a kultúrne zázemie dieťaťa a rešpektovať jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby,
4. informovať školu o zmene zdravotnej spôsobilosti svojho dieťaťa, jeho zdravotných problémoch alebo iných závažných skutočnostiach, ktoré by mohli mať vplyv na priebeh výchovy a vzdelávania,
5. nahradiť škodu, ktorú žiak úmyselne zavinil,
6. prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky a dbať o to, aby dieťa dochádzalo do školy pravidelne a včas,
7. dôvody neprítomnosti žiaka na výchove a vzdelávaní doložiť dokladmi v súlade so školským poriadkom,
8. bez zbytočného odkladu oznámiť škole príčinu neprítomnosti žiaka na vyučovaní,
9. neprítomnosť, ktorá trvá **najviac 1 deň**, ospravedlňuje zákonný zástupca žiaka, pričom škola môže v odôvodnených prípadoch vyžadovať aj lekárske potvrdenie. Neprítomnosť, ktorá trvá **dlhšie ako 2 po sebe nasledujúce vyučovacie dni**, ospravedlňuje zákonný zástupca žiaka lekárske potvrdením alebo žiada riaditeľa školy o uvoľnenie žiaka z vyučovania. Zákonný zástupca môže ospravedlniť najviac 5 vyučovacích dní za školský rok.

IV. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov

V zmysle § 5 ods.1 a 2 zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov pedagogický zamestnanec pri výkone pedagogickej činnosti nad rámec základných práv a povinností zamestnancov ustanovených osobitnými predpismi, medzinárodnými zmluvami a dohovormi, ktorými je SR viazaná

a) má právo na :

- zabezpečenie podmienok potrebných na výkon svojich práv a povinností najmä na svoju ochranu pred násilím zo strany žiakov, rodičov a iných osôb,
- ochranu pred neodborným zasahovaním do výkonu pedagogickej činnosti,

- účasť na riadení školy prostredníctvom členstva v poradných, metodických a samosprávnych orgánoch školy,
- predkladanie návrhov na skvalitnenie výchovy a vzdelávania, školského vzdelávacieho programu,
- výber a uplatňovanie pedagogických metód, foriem a prostriedkov, ktoré utvárajú podmienky na učenie a seba rozvoj žiakov a rozvoj ich kompetencií,
- kontinuálne vzdelávanie a profesijný rozvoj,
- objektívne hodnotenie a odmeňovanie výkonu pedagogickej činnosti,
- **navrhnuť riaditeľovi školy komisionálne preskúšanie** žiaka za príslušné klasifikačné obdobie, ak **vyučujúci** nemá dostatok podkladov na jeho hodnotenie,
- odobratie nevhodných predmetov a látok žiakovi (drogy, alkoholické nápoje, väčšie množstvo liekov, zbrane, mobilné telefóny, MP3 prehrávače a iné), ktorých používanie je počas vyučovacieho procesu zakázané, za prítomnosti svedkov a riešiť to za prítomnosti zákonného zástupcu a vedenia školy.

b) je povinný :

1. chrániť a rešpektovať práva žiaka,
2. zachovávať mlčanlivosť a chrániť pred zneužitím osobné údaje, informácie o zdravotnom stave žiakov a výsledky psychologických vyšetrení, s ktorými prišiel do styku, informácie o vzdelávacích výsledkoch a výchovných opatreniach týkajúcich sa žiaka,
3. rešpektovať individuálne výchovno – vzdelávacie potreby žiaka s ohľadom na ich osobné schopnosti a možnosti,
4. podieľať sa na vypracúvaní a vedení pedagogickej a inej dokumentácie
5. usmerňovať a objektívne hodnotiť prácu žiaka,
6. sledovať správanie žiakov s cieľom zamedziť, prípadne odhaliť sociálno-patologické javy v správaní žiakov, napr. šikanovanie žiakov, prechovávanie drog, poškodzovanie školského majetku a pod.,
7. pripravovať sa na výkon priamej výchovno – vzdelávacej činnosti,
8. podieľať sa na tvorbe a uskutočňovaní školského vzdelávacieho programu ,
9. udržiavať a rozvíjať svoje profesijné kompetencie prostredníctvom kontinuálneho vzdelávania a sebazvdelávania, vykonávať pedagogickú činnosť v súlade s aktuálnymi vedeckými poznatkami, hodnotami a cieľmi ŠkVP,
10. poskytovať žiakovi a jeho zákonnému zástupcovi poradenstvo alebo odbornú pomoc spojenú s výchovou a vzdelávaním,
11. pravidelne informovať žiaka a jeho zákonného zástupcu o priebehu a výsledkoch výchovy a vzdelávania nasledovne :
  - **sústavne formou internetovej žiackej knižky** (známky z ústneho skúšania musia byť zapísané v deň skúšania a z písomného skúšania do 2 týždňov),
  - **ústne v čase triednych aktívov RZ** (3-4 krát počas školského roka),
  - **písomne po každej klasifikačnej pedagogickej rade** v prípade výrazného zhoršenia prospechu žiaka, neprospievania žiaka, udelení výchovného opatrenia, vysokého počtu vymeškaných hodín,
  - **priebežne formou konzultácií** v prípade potreby alebo na žiadosť rodiča.

V. Uvoľňovanie žiakov z vyučovania

V priebehu vyučovania žiak môže byť z vyučovacej hodiny resp. z odborného výcviku uvoľnený len so súhlasom vyučujúceho, resp. majstra odbornej výchovy (MOV). Tento súhlas musí byť potvrdený na priepustke, ktorú predloží vrátnikovi.

Súhlas na uvoľnenie z vyučovania môže dať :

- na 1 vyučovaciu hodinu – učiteľ resp. majster príslušnej hodiny,
- na 1 deň zo závažných dôvodov – triedny učiteľ a MOV,
- na viac vyučovacích dní – riaditeľ školy.

1. Ak sa žiak nemôže zúčastniť na vyučovaní pre vopred známe dôvody (svadba, promócie, objednaný k lekárovi, pohreb...) rodič (zákonný zástupca) osobne, telefonicky alebo písomne požiada triedneho učiteľa o uvoľnenie z vyučovania. Ak rodič alebo zákonný zástupca žiaka nepožiada o uvoľnenie a žiak sa na vyučovanie nedostaví, považuje sa jeho neprítomnosť na vyučovaní **za neospravedlnenú!**
2. Ak sa žiak nemôže zúčastniť na vyučovaní pre nepredvídaný dôvod je rodič (zákonný zástupca) povinný najneskôr do 48 hodín oznámiť triednemu učiteľovi (MOV) dôvod neprítomnosti. Pri návrate na vyučovanie je žiak povinný predložiť triednemu učiteľovi alebo MOV ospravedlnenie podpísané rodičom (zákonným zástupcom). Triedny učiteľ v tomto prípade uzná ospravedlnenie po návrate žiaka do školy. Rodič (zákonný zástupca) však môže požiadať o uvoľnenie zo známych či nepredvídaných dôvodov najviac 5 dní (po 1 dni) za školský rok.
Žiak je k lekárovi uvoľňovaný triednym učiteľom (TU) **po predložení žiadosti o vyšetrenie podpísanej rodičom** (zákonným zástupcom) v slovníku. V prípade, ak **ho lekár uzná PN**, je povinný oznámiť to TU. Ak žiak ochorie a pred návštevou lekára sa nekontaktoval s triednym učiteľom je **rodič (zákonný zástupca) povinný najneskôr do 48 hodín oznámiť TU dôvod neprítomnosti.**
Pri návrate na vyučovanie je **žiak povinný predložiť triednemu učiteľovi ospravedlnenie podpísané lekárom.**
3. Rodič je povinný informovať školu o zmenenom zdravotnom stave dieťaťa, ktoré môže mať negatívny vplyv na jeho školský výkon a informovať o priestupkovom, alebo trestnom konaní dieťaťa kvôli zabezpečeniu ochrany jeho spolužiakov pred podobným konaním voči nim.
4. Ak sa **žiak**, ktorý ešte **nemá splnenú povinnú školskú dochádzku**, nezúčastní vyučovania v trvaní najmenej 5 vyučovacích dní, vyzve sa písomne rodič alebo zákonný zástupca, aby sa osobne prejednal dôvod neprítomnosti žiaka v škole. Ak sa neprítomnosť žiaka opakuje častejšie, rieši sa jeho dochádzka osobným rozhovorom triedneho učiteľa s rodičom alebo zákonným zástupcom a oznámením na ÚPSVaR.
5. Ak žiak vymeškal väčší počet vyučovacích hodín z jednotlivých predmetov, alebo nemôže byť klasifikovaný pre nedostatok známok, bude klasifikovaný v náhradnom termíne po komisionálnom preskúšaní z daného predmetu.
6. Ak žiak z dôvodu neprítomnosti na odbornom výcviku, ktoré je spôsobené ospravedlnenou resp. neospravedlnenou neúčastňou, nedosahuje podľa hodnotenia MOV požadovanú zručnosť, **vyučujúci určí žiakovi rozsah praxe v náhradnom termíne.**

7. Triedny učiteľ je povinný **založiť evidenciu o uvoľňovaní žiakov na základe ospravedlnenia rodičov**, (resp. viac ako osemnásť rokov) žiak sa môže ospravedlniť sám, najviac však 5 dní za školský rok.
8. Jazdy v autoškole sú žiaci povinní si plánovať mimo vyučovania. Neúčast' bude hodnotená ako neospravedlnená hodina. Výnimku tvorí záverečná skúška
9. Pre ospravedlnenie neprítomnosti žiaka lekárom sa používa slovník, alebo zošit na to vytvorený.

VI. Výchovné opatrenia

Výchovnými opatreniami sú pochvaly, ocenenia a opatrenia na posilnenie disciplíny žiakov. Udelenie jednotlivých opatrení je na rozhodnutí pedagogických zamestnancov a posudzuje sa individuálne (s prihliadnutím na priestupok, osobnosť žiaka a konkrétnu situáciu).

A/ Pochvala a vecné ocenenie :

Pochvalu alebo iné ocenenie udeľuje žiakovi triedny učiteľ, majster OV, riaditeľ školy alebo orgán štátnej správy. Pochvala sa udeľuje spravidla pred zhromaždením triedy alebo školy a môže byť spojené s vecnou odmenou.

a.) Pochvalu triedneho učiteľa možno udeliť :

- za výborný prospech - do priemeru 1,5 v prvom a druhom polroku za školský rok,
- za dobrú dochádzku - maximálne 20 ospravedlnených vymeškaných hodín, individuálne posúdi triedny učiteľ,
- za reprezentáciu triedy,
- za vzorné správanie a plnenie si povinností, utváranie dobrých vzťahov v triede,
- výrazné zlepšenie v prospechu (najmenej o 0,5),
- za zveľadenie a skrášlenie životného prostredia v triede.

b.) Pochvalu riaditeľa školy možno udeliť :

- za výborný prospech - prospel s vyznamenaním s priemerom 1,3 ,
- za vzornú dochádzku - 0 vymeškaných hodín u veľmi dobre prospievajúcich žiakov
- za úspešnú reprezentáciu školy,
- za nezištnú pomoc, vysoko humánny prístup k ľuďom, príkladný čin, verejné uznanie inou osobou alebo inštitúciou.

B/ Napomenutie, pokarhanie, podmienené vylúčenie:

1. Žiakom možno podľa závažnosti previnenia uložiť niektoré z týchto opatrení :

- a.) napomenutie alebo pokarhanie triedneho učiteľa, majstra OV,
- b.) zníženie známky zo správania,
- c.) pokarhanie riaditeľa školy,
- d.) ak splnili povinnú školskú dochádzku, môže im riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade uložiť aj **podmienené vylúčenie** zo školy alebo **vylúčenie zo štúdia**.

2. Výchovné opatrenia uvedené v odseku 1 sa môžu ukladať do dvoch mesiacov odo dňa, keď sa o previnení žiaka dozvedel niektorý z pedagogických pracovníkov školy, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď sa žiak previnenia dopustil.
3. V rozhodnutí o podmienenečnom vylúčení zo štúdia určí riaditeľ strednej školy skúšobnú lehotu a to najdlhšie na jeden rok. Ak sa podmienenečne vylúčený žiak v skúšobnej lehote osvedčil, upustí sa od vylúčenia. Ak sa žiak v tejto lehote dopustí ďalšieho závažného previnenia, riaditeľ školy ho vylúči zo štúdia.
4. Výchovné opatrenie udelené nepľnoletým žiakom **oznami riaditeľ školy**, resp. **triedny učiteľ** ich zákonným zástupcom preukázateľným spôsobom.
Pravidlá správania žiakov vychádzajú z § 58 zákona č. 245/2008 Z.z.

Priestupky sa uzatvárajú **polročne na klasifikačnej porade** (v prípade vážneho priestupku okamžite na pedagogickej rade) a zaznamenávajú sa do triedneho katalógu s dátumom polročnej klasifikačnej porady takto :

"V zmysle § 58 zákona č. 245/2008 Z.z. udelené ..... za ....."

Skúšobná doba sa určuje do .....

Košice .....

podpis triedneho učiteľa

Dôvody na udelenie výchovného opatrenia:

a/ **Napomenutie triednym učiteľom** :

- za prvý neodôvodnený neskorý príchod na vyučovanie,
- za nesplnenie povinnosti týždenníkov,
- za prvú neospravedlnenú hodinu,
- za prvé nevhodné správanie voči učiteľom, majstrom a zamestnancom školy,
- za nesplnenie povinnosti a úloh určených pedagogickými pracovníkmi,
- za iné menej závažné priestupky podľa posúdenia triednym učiteľom, vyučujúcim a žiackym kolektívom.

b) **Pokarhanie triednym učiteľom** :

- za opakujúce sa priestupky uvedené v bode a),
- za 10 neospravedlnených hodín,
- za výrazné zhoršenie prospechu (podľa posúdenia triedneho učiteľa).

c) **Znížená známka zo správania na 2. stupeň (uspokojivé)** sa udelí žiakovi :

- za 25 neospravedlnených hodín (dodatočné ospravedlnenie hodín sa neprijíma),
- za hrubé správanie sa voči spolužiakom,
- za porušenie príkazov pedagogických pracovníkov školy,
- za podvádzanie,
- za poškodenie a zničenie majetku školy.

d) Znížená známka zo správania na **2. stupeň (uspokojivé)** a **pokarhanie riaditeľom školy** sa udelí žiakovi :

- za 35 neospravedlnených hodín (dodatočné ospravedlnenie hodín sa neprijíma),
- za porušenie príkazov riaditeľa školy,
- za úmyselné poškodenie školského zariadenia,
- za fajčenie v priestoroch školy a školského dvora.

e) Znížená známka zo správania na **3. stupeň (menej uspokojivé)** sa udelí žiakovi :

- za 45 neospravedlnených hodín (dodatočné ospravedlnenie hodín sa neprijíma),
- za opakujúce sa závažné priestupky z bodu c) a d),
- za používanie alkoholických nápojov a iných druhov toxických látok v školských priestoroch, na OV, na školských akciách a v bezprostrednej blízkosti školy,
- za nosenie a prechovávanie drog.

f) Znížená známka zo správania na **3. stupeň (menej uspokojivé)** a **podmienečné vylúčenie zo školy sa žiakovi udelí :**

- za 55 neospravedlnených hodín (dodatočné ospravedlnenie sa neprijíma),
- za opakujúce sa závažné priestupky uvedené v bode e),
- za krádež,
- za ublíženie na zdraví,
- za šikanovanie a vydieranie, prejavy intolerancie, diskriminácie, antisemitizmu a rasizmu
- za vandalizmus,
- za hrubé správanie sa voči pedagogickým a nepedagogickým pracovníkom školy, iným dospelým osobám,
- za používanie drog a obchodovanie s nimi,
- za falšovanie úradných dokumentov.

V rozhodnutí o podmienečnom vylúčení zo štúdia určí riaditeľ školy skúšobnú lehotu a to najdlhšie na jeden rok. Ak sa podmienečne vylúčený žiak v skúšobnej dobe osvedčil, odpustí sa od vylúčenia.

g) Znížená známka zo správania na **4. stupeň (neuspokojivé)** a **vylúčenie zo školy :**

Ak žiak splnil povinnú školskú dochádzku, môže riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade a po prijatí predchádzajúcich opatrení žiaka vylúčiť zo štúdia :

- za nespĺnenie podmienky uloženej pri podmienečnom vylúčení zo školy,
- za nosenie zbraní a ohrozovanie nimi,
- za úmyselné ublíženie na zdraví,
- za spáchanie takeého činu, ktorým by bolo ohrozené zdravie žiakov a iných osôb,
- za 70 neospravedlnených hodín (dodatočné ospravedlnenie hodín sa neprijíma),
- za odcudzenie predmetov, vecí, tovaru a hotovosti bez ohľadu na výšku ceny z priestorov, kde sa žiak pripravuje na budúce povolanie, pri splnení povinnej školskej dochádzky (škola, pracoviská, kde žiaci vykonávajú odborný výcvik, odbornú prax a súvislú prevádzkovú prax)
- za šírenie poplašných správ na škole /bomba/.

VII. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a ich ochrana pred sociálno-patologickými javmi a pred prejavmi diskriminácie, nepriateľstva alebo násillia

1. Žiaci sú povinní ohlásiť každý úraz ihneď ako sa stal príslušnému vyučujúcemu a vedeniu školy. Musí sa urobiť záznam do knihy úrazov a vyplniť predpísané formuláre. Škola zabezpečuje podmienky pre poskytnutie prvej pomoci. Zodpovedá za vhodné umiestnenie lekárníciiek. Podľa závažnosti úrazu zaistí škola doprovod žiaka do zdravotníckeho zariadenia alebo ošetrovanie odborným lekárom. O udalosti informuje zákonného zástupcu žiaka,
2. Škola zaistí, aby boli žiaci poučení o možnom ohrození zdravia a bezpečnosti pri všetkých činnostiach, ktoré sú súčasťou vzdelávania. Dokladom o prevedenom poučení je záznam o poučení zapísaný v triednej knihe. Žiaci, ktorí neboli v škole v čase poskytovania informácií prítomní, musia byť poučení v náhradnom termíne a treba urobiť o tom zápis,
3. Vedenie školy zabezpečí rozvrh dozorov nad žiakmi a umiestni ho na prístupnom mieste,

4. Bezpečnosť žiakov na športových aktivitách zabezpečuje učiteľ, ktorý vydáva jasné, presné a zrozumiteľné pokyny, kontroluje bezpečnosť a funkčnosť náradia. Prihliada na fyzickú vyspelosť žiakov, na ich vek a predchádzajúce skúsenosti,
5. Za školský úraz žiaka sa nepovažuje ten úraz, ktorý sa mu stane na ceste do školy a späť,
6. V škole sú neprípustné prejavy šikanovania, rasizmu, xenofóbie, intolerancie, vandalizmu a brutality. Porušovanie zásad spoločenského správania sa je v rozpore so školským poriadkom,
7. Pri zistení šikanovania, prejavov rasizmu, xenofóbie, intolerancie, vandalizmu a brutality ohlási žiak prípad triednemu učiteľovi. Škola zabezpečí prešetrenie prípadu a prijme potrebné opatrenia,
8. Pri akomkoľvek podozrení na šikanovanie a iné sociálno–patologické javy upozorní prevádzkový zamestnanec ktoréhokoľvek pedagogického pracovníka, ktorý je ďalej povinný postúpiť vec triednemu učiteľovi, výchovnému poradcovi a vedeniu školy,
9. Ak učiteľ zistí, že žiak má u seba drogy, alkoholické nápoje, veľké množstvo liekov, alebo má podozrenie, že je pod ich vplyvom, za prítomnosti svedkov ich zoberie, spíše stručný záznam a po prizvaní rodičov alebo zákonných zástupcov žiaka, spolu s vedením školy situáciu rieši podľa školského poriadku. Podozrenie na prechovávanie nelegálnych drog a podozrenie na alkohol rieši vedenie školy v spolupráci s políciou.

VIII. Školské výlety, exkurzie

Na základe Vyhlášky o stredných školách a v znení neskorších zmien a doplnkov sa môžu školské výlety, exkurzie organizovať raz v školskom roku a trvajú najviac **2 vyučovacie dni**. Plán školských výletov a exkurzií musí byť zapracovaný v Pláne práce školy pre daný školský rok. Pre žiakov, ktorí sa výletu nezúčastnia, zabezpečí riaditeľ strednej školy náhradné vyučovanie.

Pokyny pre organizovanie školských výletov :

1. Plán školských výletov, exkurzii vypracuje triedny učiteľ, alebo poverený pedagogický pracovník a predloží riaditeľovi školy alebo ním poverenému zamestnancovi školy. Návrh na exkurzie , výlety sa predloží najneskôr do 31.8. a podrobný plán jeden týždeň pred začiatkom exkurzie alebo výletu.
2. Plán musí obsahovať :
  - názov a zámer akcie,
  - termín, trasu a miesto pobytu,
  - počet účastníkov, z toho: a) počet žiakov
b) počet sprievodcov,
  - meno vedúceho a počet členov pedagogického dozoru,
  - miesto a hodinu zrazu, miesto a približnú hodinu návratu,
  - spôsob dopravy,
  - podrobný program na každý deň,
  - podmienky stravovania a ubytovania, spôsob úhrady, osobitné bezpečnostné opatrenia,
  - poučenie o bezpečnosti podpísané všetkými účastníkmi,
  - písomný súhlas rodičov (zákonného zástupcu).
3. Na výletoch sa môžu zúčastniť len žiaci, ktorých zdravotný stav vyhovuje podmienkam a programu akcie.

4. Vedením výletu sa môže poveriť učiteľ, ktorý má dobré organizačné schopnosti. Pedagogický zamestnanci (inštruktori, zdravotníci, sprievodcovia) sú povinní dodržiavať príslušné bezpečnostné predpisy a dôsledne zabezpečovať odborný dozor na výlete.
5. Pedagogickým zamestnancom sa zakazuje brať so sebou na školský výlet vlastné deti, ak nie sú žiakmi príslušných tried zúčastnených na školskom výlete.
6. Žiakov, ktorí sa zúčastňujú na výletoch, treba vopred poučiť o celom programe a organizačných opatreniach výletu, o primeranom oblečení a o tom, ako sa majú správať v mieste výletu. Povinnosťou vedúceho je skontrolovať vybavenie žiakov.
7. Na výlety, pri ktorých sa používajú dopravné prostriedky, školy si zabezpečia vyhradené autobusy alebo samostatné oddelenia v železničných vozňoch. Školské zájazdové autobusy musia byť označené viditeľným nápisom „Školský zájazd“. **V autobuse musia žiakov sprevádzať najmenej 2 sprievodcovia.**
8. Pri **výletoch do hôr** musia sprievodcovia so žiakmi chodiť len po určených turistických značkách. Horolezecké túry so žiakmi sa nepovoľujú! Žiaci môžu využívať uzavreté lanovky. Ak si trasa školského výletu vyžaduje prechod cez vodnú plochu, môžu sa pri preprave použiť len verejné hromadné vodné dopravné prostriedky.
Pri plaveckom výcviku alebo kúpaní môže do vody vstúpiť **najviac 10 žiakov pod dozorom jedného učiteľa** (inštruktora). Pri kúpaní v prírodných tokoch sa musí priestor preskúmať a vyhradiť, v nebezpečných tokoch sa kúpanie zakazuje. Člnkovanie je povolené len v stojatých vodách a na strážených vodných plochách tam, kde to štatút riek povoľuje. Na člnu musí byť sprievodca, ktorý je dobrým plavcom. Každý žiak musí mať na sebe záchranný pás (vestu).
9. Na výletoch rovnako ako v škole sa **prísne zakazuje piť alkoholické nápoje**, fajčiť alebo užívať omamné prostriedky, nelegálne drogy.
10. Pri školskom výlete mimo sídla školy vykonáva dozor pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy tak, aby na jedného sprievodcu vrátane vedúceho pripadlo **25 žiakov**. Dozor sa začína 15 minút pred časom určeným pre príchod žiakov na určené stanovište a končí sa návratom žiakov na určené stanovište.
11. Školský výlet musí byť schválený v celoročnom pláne práce školy a v rozpočte strednej školy zabezpečená úhrada výdavkov pedagogických zamestnancov. Predĺžiť čas výletu o dni pracovného pokoja možno len vtedy, ak je výlet schválený v pláne práce školy a rozpočet školy to umožňuje. V prípade, ak to rozpočet neumožňuje, školský výlet sa môže uskutočniť iba v prípade, ak trieda zabezpečí sponzorov.
12. Študenti musia byť vopred primerane poučení o možnom ohrození života a zdravia a o pravidlách správania sa. O tejto skutočnosti musí byť vyhotovený písomný záznam podpísaný všetkými žiakmi.
13. Študentov je treba pred výletom poistiť.

IX. Zásady správania sa v odborných učebniach

1. Učebňa administratívy a korešpondencie :

- a) Žiaci vstupujú do učebne spolu s vyučujúcim a zaujmú miesto podľa zasadacieho poriadku,
- b) Na strojoch píšu na pokyn vyučujúceho a pod jeho dozorom,
- c) V prípade zaseknutia stroja alebo akejkoľvek inej poruchy, túto neodstraňujú sami, ale hneď hlásia vyučujúcemu,
- d) Žiaci udržiavajú v učebni čistotu, chránia zariadenie, nepíšu po laviciach, učebniciach a prikryvkach na stroje a nenechávajú po sebe žiadny odpad,
- e) Po skončení písania vrátia stroj do stabilizovanej polohy,
- f) V učebni je zakázaná konzumácia jedla a nápojov,
- g) Pri práci na počítačoch sú žiaci povinní dodržiavať pravidlá, stanovené pre učebne výpočtovej techniky.

2. Učebne výpočtovej techniky :

- a) Žiaci vstupujú do učebne počas zvonenia na vyučovaciu hodinu,
- b) Na začiatku hodiny sa žiaci zapíšu do slovníkov,
- c) Počas vyučovacej hodiny sa zdržiavajú na svojich miestach, po učebni sa zbytočne neprechádzajú, nevozia sa na stoličke,
- d) S audiovizuálnymi pomôckami a počítačmi pracujú len na pokyn vyučujúceho a pod jeho dozorom,
- e) Žiaci nemanipulujú a nesiahajú na zásuvky elektrického napätia, aby nedošlo k úrazu elektrickým prúdom,
- f) V prípade poruchy elektrického prístroja túto oznámia vyučujúcemu, samostatne chybu nesmú odstraňovať,
- g) Žiaci neničia zariadenie učebne, nepíšu po laviciach, prístrojoch, ani ostatnom zariadení,
- h) V učebni je zakázaná konzumácia jedla a pitie nápojov,
- i) Po skončení práce žiaci opustia pracovisko, až keď je vzorne upratané,
- j) Počítače sa vypínajú až na konci vyučovania.

Študentom je zakázané :

- svojvoľne vytvárať a rušiť priečinky na pevnom disku s výnimkou vlastného adresára,

- meniť prístupové heslá v počítačoch,
- vypínať antivírusovú ochranu v PC,
- bez súhlasu vyučujúceho inštalovať akýkoľvek softvér, alebo pripájať ďalšie zariadenia,
- prenášať cez sieť „nevhodné“ súbory (pornografia, nelegálne kópie dát, dáta porušujúce autorský alebo iný zákon),
- vlastné nosiče dát (diskety, CD, DVD, USB, MP3, fotoaparáty...) používať len so súhlasom vyučujúceho (po ich kontrole).

3. Učebňa cudzích jazykov :

- a) Žiaci vstupujú do učebne za doprovodu vyučujúceho,
- b) Manipulovať s audiovizuálnou technikou je dovolené len so súhlasom a za prítomnosti vyučujúceho,
- c) Na písanie na tabuľu používať len fixky – nie kriedu,
- d) Udržiavať poriadok – neničiť nástenky, nepísať po laviciach, neničiť kvetinovú výzdobu,
- e) Pri odchode z jazykovej učebne skontrolovať, či sú vypnuté všetky prístroje, svetlá a či je /trieda/ učebňa v poriadku,
- f) Po poslednej hodine zdvihnúť stoličky a roztvoriť okná.

4. Telocvičňa :

- a) Vstup do telocvične je dovolený len v športovej obuvi na to určenej (nie v prezuvkách, nie s čiernou podrážkou),
- b) V telocvični je zakázaná konzumácia jedla a nápojov,
- c) Cvičenci sú povinní udržiavať v šatni a telocvični čistotu a poriadok,
- d) Počas prestávky sa žiaci prezlečú, uložia si veci a zdržujú sa v šatni,
- e) Cvičiť sa smie len pod dozorom vyučujúceho,
- f) Žiak cvičí vhodne upravený, má cvičný úbor, zopnuté vlasy, je bez prsteňov, retiazok, náušnic, žuvačiek,
- g) Do šatne a telocvične žiaci nosia peniaze, šperky a iné hodnotné predmety len na vlastnú zodpovednosť. Za ich prípadné odcudzenie nezodpovedá vyučujúci, ani triedny učiteľ,
- h) Necvičiaci žiaci sa počas hodiny zdržujú v telocvični na určenom mieste vyučujúcim TSV,
- i) Presun do telocvične a prezlečenie žiakov sa vykonáva cez prestávku, aby sa nenarušila hodina neskorým príchodom,

- j) Na hodine TSV je žiak povinný dbať na pokyny vyučujúceho, správať sa disciplinovane, aby nedošlo k zbytočným úrazom,
- k) Žiaci oslobodení od TSV sú povinní odovzdať lekárske potvrdenie do 30.9. v danom školskom roku.

X. Zásady správania sa na odbornom výcviku

Všeobecné povinnosti žiakov

Žiak je povinný:

- Podľa voľby povolania osvojovať si vedomosti, zručnosti a získavať návyky v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu,
- Pripravovať sa na odbornú prácu a tvorivú činnosť v budúcom povolaní pod vedením majstrov odbornej výchovy,
- Osvojovať si zásady vlastenectva, humanity a demokracie, správať sa podľa nich, byť disciplinovaný, plniť pokyny pedagogických zamestnancov dodržiavať spoločenské pravidlá správania, zásady medziľudských vzťahov na pracovisku, v škole a na verejnosti,
- Dodržiavať zásady prevencie rizikového správania v rámci bezpečnosti pri práci, protipožiarnych opatrení, HACCP a hygienických predpisov,
- Povinne na odbornom výcviku nosiť predpísané pracovné oblečenie v zmysle platných hygienických predpisov a vnútorných predpisov prevádzkových jednotiek, resp. pracovísk praktického vyučovania,
- Dodržiavať pokyny majstra odbornej výchovy a pokyny zodpovedného zamestnanca v prípade neprítomnosti majstra odbornej výchovy,
- Neprítomnosť na odbornom výcviku nahlásiť majstrovi odbornej výchovy do 48 hodín od neprítomnosti na odbornom výcviku,
- Neopúšťať pridelené pracovisko bez súhlasu majstra odbornej výchovy,
- Dodržiavať zásady ochrany majetku na jednotlivých pracoviskách, prevenciu proti krádežiam - nedopúšťať sa krádeží,
- Dodržiavať zákon o ochrane spotrebiteľa,
- Dodržiavať v priestoroch prevádzkových jednotiek, resp. pracovísk praktického vyučovania zákon o zákaze používaní alkoholických nápojov, omamných a psychotropných látok a toxikománie,
- Na odbornom výcviku byť upravený podľa nižšie uvedených požiadaviek.

Požiadavky na oblečenie a zovňajšok žiakov na odbornom výcviku a odbornej praxe:

Dievčatá

- a) Vlasy zopnuté bez výrazných ozdôb, aby sa nedotýkali goliera a nepadali do očí,
- b) Nechty – prirodzené, nenamaloované, krátko ostrihané, čisté,
- c) Náušnice – pevné (nie visiace ani klipsy),
- d) Ostatné ozdoby – bez prsteňov a náramkov, kožených a iných ozdôb, bez piercingov.

Chlapci

- a) Chlapci musia byť ostrihaní tak, aby sa vlasy nedotýkali goliera a nepadali do očí., bez výstredného strihu vlasov, pri dlhých vlasoch – musia byť zopnuté do gumičky,

- b) Zákaz nosenia príveskov, dlhých náušnic (chlapci žiadne náušnice),
- c) Ostatné ozdoby – bez prsteňov a náramkov, kožených a iných ozdôb, bez piercingov.

Špecifické predpisy pre jednotlivé odbory

Oblečenie pre žiakov v odbore čašník, čašníčka

Dievčatá

- a) Topánky: čierne lodičky (nie otvorená špica, ani sandále) bez kovových opätkov do výšky 5 cm, alebo plná podrážka,
- b) Pančuchy telovej farby,
- c) Vesta,
- d) Sukňa: čierna, dĺžka max. 10 cm nad alebo pod kolená (vo výnimočných prípadoch povolené nohavice),
- e) Blúzka: biela s dlhým rukávom s primeraným golierom,
- f) Pomôcky: príručník, otvárač, pero, zápalky.

Chlapci

- a) Topánky: čierne poltopánky, alebo mokasíny,
- b) Ponožky: čierne,
- c) Nohavice: čierne,
- d) Košeľa: biela s dlhým rukávom,
- e) Motýlik: čierny, lebo viazanka,
- f) Tielko: biele,
- g) Pomôcky: príručník, otvárač, pero, zápalky.

Oblečenie žiakov v odbore kuchár, kuchárka

Dievčatá

- a) Topánky: zdravotné biele, (nie vsuvky, botasky, cvičky),
- b) Ponožky: biele,
- c) Nohavice: biele, alebo biely plášť a kuchársku blúzu,
- d) Bielu zásteru (prípadne farebná),
- e) Čiapka: kuchárska, sieťka ak sú dlhšie vlasy.

Chlapci

- a) Topánky: zdravotné biele, (nie vsuvky, botasky, cvičky),
- b) Ponožky: biele,
- c) Nohavice: biele dlhé, alebo pepito,
- d) Blúza: kuchárska s dlhým rukávom (nie tričko),
- e) Čiapka: kuchárska, lodička, sieťka ak sú dlhšie vlasy.

Oblečenie žiakov v odbore obchodný pracovník, predavač, aranžér

- a) Pracovný plášť, alebo pracovná zásterka,
- b) Dievčatá vlasy zopnuté do gumičky,
- c) Chlapci krátke ostrihané vlasy, nesmú mať náušnice,
- d) Dodržiavať osobnú hygienu rúk, tela,
- e) Uzavretá obuv.

Oblečenie žiakov v odbore poradenstvo vo výžive

- a) Športová pevná obuv bez čiernej podrážky,
- b) Športové oblečenie,
- c) Zákaz nosiť počas cvičení náušnice, náramky, hodinky, náhrdelníky, pstone

Oblečenie žiakov na maturitné skúšky a rôzne kultúrne akcie

Žiaci sú povinní dodržiavať dress code - majú byť slušne a čisto oblečení pre danú príležitosť.

XI. Záverečné ustanovenie

Vnútorňý poriadok školy je interným dokumentom školy a je záväzným pre všetkých žiakov a zamestnancov školy.

S vnútorným poriadkom školy sa oboznámi každý pedagogický zamestnanec. Triedni učitelia oboznámia s VPŠ žiakov školy na začiatku školského roka a rodičov resp. zákonných zástupcov žiakov na prvom rodičovskom zasadnutí v školskom roku resp. na najbližšom zasadnutí po prijatí zmeny.

Zmeny a doplnky k vnútornému poriadku školy môžu navrhovať :

- rada školy,
- vedenie školy,
- pedagogickí zamestnanci školy,
- rada žiakov.

Všetci pedagogickí zamestnanci sú povinní kontrolovať dodržiavanie vnútorného poriadku školy a pri zistení jeho porušenia konať v zmysle platných predpisov.

Prerokované v :

- pedagogickej rade dňa : 2.10.2018
- rade žiakov : 15.10.2018

V Košiciach, 27.8.2019

Mgr. Ján Miglec
riaditeľ školy

Krízový plán školy

Ako postupovať v prípade šikanovania, požívania tabakových, alkoholických, omamných a psychotropných látok

Šikanovanie:

je zámerné, opakované (môže ísť aj o jednorazovú akciu), cielené ubližovanie slabšiemu jedincovi neschopného obrany alebo skupine, ktoré je spôsobené silnejším jedincem či skupinou. Týka sa to fyzického, rovnako i psychického ponižovania ľudskej dôstojnosti. Ide skôr o pozíciu ako o čin. Agresor chce druhému ublížiť, zraniť ho a má z toho radosť. Opakovane jeho sila rastie a stáva sa agresívnejším.

Varovné signály šikanovania pre rodičov :

Dieťa nemá kamaráta

Objavuje sa nechut' ísť do školy

Strieda rôzne cesty do školy a zo školy

Stráca chuť do jedla, má nepokojný spánok

Stráca záujem o učenie

Má výkyvy nálad, odmieta sa zveriť, čo ho trápi

Žiada peniaze, často "stráca" svoje veci

Prichádza domov vyhladované, s potrhaným oblečením, s poškodenými školskými pomôckami..

Nedokáže uspokojivo vysvetliť svoje občasné zranenia (odreniny, modriny, popáleniny).

Je nečakane agresívne voči súrodencom.

Trpí zdravotnými problémami (bolesti hlavy, brucha), bolesti sú niekedy predstierané.

Zdržiava sa väčšinou stále doma

Čo teda robiť?

Pripusťme, že niekoľko vyššie uvedených signálov vo vás vzbudí určité podozrenie, že by mohlo ísť o šikanovanie vášho dieťaťa. Znovu podotýkame, že ideálny stav nastane, keď sa vám dieťa zverí.

Pochváľte ho, presvedčte, rozptýľte jeho obavy o tom, že žaluje. Vyzdvihnite naopak jeho silu a odvalu oznámiť tieto závažné skutočnosti. Presvedčte ho, že mu chcete pomôcť a to potom musíte aj dodržať.

Vypočujte vaše dieťa, dajte najavo, že jeho informácie beriete vážne (aj keď sa vám môžu zdať malicherné alebo nepodstatné). Odložte všetku prácu, nie je nič dôležitejšie, ako situácia vášho dieťaťa.

Poskytnite dieťaťu všetku pomoc. Pochopiteľne, že odlíšite napr. bežnú šarvátku od skutočného šikanovania.

Konkrétne kroky

Zistite presne - **pozor** – „nevypočúvajte ako vyšetrovateľ“ - čo, kedy, kde sa odohrávalo, kto ďalší bol prítomný.

Spoločne vytipujte svedkov, ktorým dieťa ešte dôveruje, o ktorých vie, že nestojí na strane agresora a verí, že mu môžu pomôcť.

Poskytnite dieťaťu všetku ochranu (napr. pri ceste do školy a zo školy, aj za cenu, že sa budete uvoľňovať z práce).

Poskytnite dieťaťu dostatok starostlivosti, viac s ním komunikujte, venujte sa mu vo voľnom čase, odíďte na chatu, chalupu alebo k prarodičom.

Ak nemáte istotu, že dieťa nebude ohrozené počas pobytu v škole, ponechajte ho doma, ale pozor, starostlivo zvážte, či v jeho situácii môže byť samo.

Znovu dieťa ubezpečujte, že urobilo dobre, že vám všetko oznámilo; hovorte s ním viac ako predtým.

Zhodnoťte veľmi kriticky, čo mohlo vyvolať stav, ktorý skončil šikanovaním.

Neobviňujte len školu, nastavte si "zrkadlo pravdy".

Neospravedlňujte sami seba, ani svoje dieťa.

So svojím zistením sa v prvej fáze dieťaťu nezverujte, ale pripravujte nápravu

Ako postupovať v prípade konfliktu?

- Prvou úlohou je konflikt zastaviť a odhadnúť na akej úrovni je šikanovanie v skupine.
- V prípade priameho ohrozenia obete zaistiť jej bezpečnosť.
- Kontaktovať vedenie školy, TU, MOV, VP.
- Každý prípad vyžaduje individuálne riešenie aj postup.
- Ak si neviem dať rady, obrátim sa na ostatných.
- Vyšetrovanie vedie vždy jedna osoba, ktorá priebežne informuje vedenie školy.
- Nutná je najmä zvýšená pozornosť a spolupráca všetkých (vedenie, pedagógovia, administratívni zamestnanci).

Ak je ohrozené zdravie alebo život, je nutné bezodkladne volať lekára a políciu.

Odporúčany postup pri vyšetovaní :

1) Rozhovor s informátorom a obeťami

- Formou rozhovoru mapujeme situáciu a získavame dôležité údaje.
- V podstate ide o to, aby sme vybrali žiakov, ktorí s obeťou sympatizujú, kamarátia sa s ňou, alebo ju aspoň neodmietajú, žiakov nezávislých na agresoroch, ktorí neprijímajú normy šikanovania.

2) Individuálne pohovory, prípadne aj konfrontačné rozhovory so svedkami

- Dôležité je, aby sme rozhovory zorganizovali tak, aby o nich druhí nevedeli.
- Vážnou chybou je spoločné vyšetovanie svedkov a agresora.
- Zásadná chyba je konfrontácia obeť a agresora.

3) Ochrana obeť

Šikanované dieťa je potrebné chrániť do doby, kým sa všetko vyrieši (zabezpečiť zvýšený dohľad, zorganizovať bezpečné príchody a odchody dieťaťa zo školy, v závažnom prípade odporučiť rodičom nechať dieťa doma).

4) Rozhovor s agresormi, prípadne konfrontácia medzi nimi

- Rozhovor s agresorom je vždy až posledný krok vo vyšetovaní.
- Kým nepoznáme vonkajší obraz šikanovania a nemáme zhromaždené dôkazy, nemá zmysel s agresorom hovoriť, všetko zaprie a podozrenie spochybní alebo vyvráti.
- Rozhovor slúži na to, aby sme agresorov okamžite zastavili a ochránili obeť, ale aj samotných agresorov pred následkami ich činov (napr. ich upozorníme, že pri akomkoľvek opakovanom náznaku šikanovania budú potrestaní prísnejšie, prípadne to bude ohlásené polícii).

5) Výchovná komisia:

- je najprístupnejšia v zastavení šikanovania (tzv. metóda vonkajšieho nátlaku) prostredníctvom spoločných pedagógov, žiaka – agresora a jeho rodičov.
  - rozhoduje o výchovných opatreniach.

6) Orientačná postupnosť v rokovaní :

- oboznámenie rodičov s problémom
- postupné vyjadrenia všetkých pedagógov
- vyjadrenie rodičov
- rozhovor komisie za zatvorenými dverami
- informovanie rodičov a žiaka so záverom komisie

7) Rozhovor s rodičmi obeť

- Individuálne stretnutia s rodičmi obeť pri počiatocnom šikanovaní zvyčajne prebehnú až po vyšetrení.
  - Úlohou rodičov je informovať o zabezpečeniach i záveroch školy a dohodnúť sa na ďalších opatreniach.

8) Práca s celou triedou

- Po vyšetrení šikanovania a potrestaní vinníkov je potrebné pracovať s celou triedou, budovať trvalo systematicky kamarátske vzťahy v triede.
- Môžeme využiť spoluprácu s profesionálmi - PPP.

9) Výchovné opatrenia na potrestanie agresorov

- napomenutie, pokarhanie TU, pokarhanie ŘŠ
- zníženie známky so správania
- prestup do inej triedy
- odporúčanie rodičom obeť i agresorov návštevy v príslušnej PPP

Ako postupovať pri konzumácii tabakových výrobkov v škole?

- Vo vnútorných a vonkajších priestoroch školy je zakázané fajčiť, preto pri pristihnutí žiaka pri konzumácii cigariet a iných tabakových výrobkov mu musíme v ďalšej konzumácii zabrániť.
- Metodik prevencie spíše zápis z udalosti, ktorý si založí.
- Školský poriadok obsahuje ustanovenie o zákaze fajčenia v priestoroch školy a sankcie za porušenie tohto zákazu.
- Triedny učiteľ informuje zákonného zástupcu žiaka o porušení zákazu fajčenia.
- Nasledujú sankcie (znížená známka zo správania.) za porušenie zákazu konzumácie tabakových výrobkov určených školským poriadkom.

Ako postupovať pri požívaní alkoholu v škole?

- Vo vnútorných a vonkajších priestoroch školy je zakázané požívanie alkoholu, preto pri pristihnutí žiaka pri konzumácii alkoholu mu musíme v ďalšej konzumácii zabrániť.

- Školský poriadok obsahuje ustanovenie o zákaze konzumácie alkoholu v škole a sankcie za porušenie tohto zákazu.
- Ak žiakovi hrozí akútne nebezpečenstvo, je ohrozený na zdraví a živote, pedagogický pracovník situáciu posúdi a zabezpečí potrebnú pomoc a zavolá lekára.
- Ak žiak nie je schopný pokračovať vo vyučovaní, privolá sa zákonný zástupca žiaka, aby si ho vyzdvihol, prípadne sa pomoc žiada od orgánu sociálno-právnej ochrany.
- Metodik prevencie spíše zápis z udalosti, ktorý si založí.
- Triedny učiteľ informuje zákonného zástupcu žiaka o porušení zákazu konzumácie alkoholu.
- Pri opakovanom pristihnutí škola informuje orgán sociálno-právnej ochrany.
- Nasledujú sankcie (znížená známka zo správania.) za porušenie zákazu konzumácie alkoholu určených školským poriadkom.

Ako postupovať pri konzumácii omamných a psychotropných látok v škole?

- Vo vnútorných a vonkajších priestoroch školy je zakázané užívanie OPL, preto pri pristihnutí žiaka pri konzumácii OPL mu musíme v ďalšej konzumácii zabrániť a návykovú látku je potrebné zabezpečiť.
- Školský poriadok obsahuje ustanovenie o zákaze konzumácie OPL v škole a sankcie za porušenie tohto zákazu.
- Ak žiakovi hrozí akútne nebezpečenstvo, je ohrozený na zdraví a živote, pedagogický pracovník situáciu posúdi a zabezpečí potrebnú pomoc a zavolá lekára.
- Ak žiak nie je schopný pokračovať vo vyučovaní, privolá sa zákonný zástupca žiaka, aby si ho vyzdvihol, v prípade ak zákonný zástupca nie je zastihnuteľný, pomoc sa žiada od orgánu sociálno-právnej ochrany.
- Metodik prevencie spíše zápis z udalosti, ktorý si založí.
- Triedny učiteľ informuje zákonného zástupcu žiaka o porušení zákazu užívania OPL a všetko nahlási orgánu sociálno-právnej ochrany dieťaťa.
- Nasledujú sankcie (znížená známka zo správania.) za porušenie zákazu užívania OPL určených školským poriadkom.

Ako postupovať pri náleze OPL v priestoroch školy?

- Pri náleze látky, ktorú môžeme považovať za OPL, vyrozumíme vedenie školy.
- Látku vložíme od obálky, zapečatíme, uschováme v trezore a zapíšeme dátum, čas a miesto nálezu a vyrozumíme políciu SR, ktorá vykoná zabezpečenie látky.

Ako postupovať pri zadržaní OPL u žiaka?

- Pri náleze látky u žiaka, ktorú môžeme považovať za OPL, vyrozumíme vedenie školy.
- Spíšeme záznam s vyjadrením žiaka, u ktorého bola OPL nájdená, dátum, čas miesto nálezu a meno žiaka s jeho podpisom. Pri zápise a rozhovore je prítomný riaditeľ školy alebo zástupcu riaditeľa školy.
- Vyrozumíme zákonného zástupcu žiaka a políciu SR, ktorá vykoná zabezpečenie látky.

Ako poznám, že moje dieťa užíva alkohol alebo drogy?

- Zmenila sa osobnosť Vášho dieťaťa v poslednej dobe v nejakom dôležitom ohľade?
- Má časté výkyvy nálad?
- Stráni sa Vás?
- Je zlostný alebo depresívny?
- Trávi veľa času vo svojej izbe sám?
- Stratil záujem o školu a o vyučovanie, prípadne ďalšie aktivity, napríklad šport?
- Zhoršil sa jeho prospech?
- Prestal tráviť čas so starými kamarátmi? Priateli sa s deťmi, ktoré sa Vám nepáčia? -
Nepriznáva sa a nehovorí o tom, kam chodí a čo robí?
- Máte pocit, že sa vám doma strácajú peniaze alebo veci (peniaze potrebné na alkohol a drogy) alebo máte pocit, že má viac peňazí, ako by ste očakávali (peniaze získané z predaja drog)?
- Reaguje neprímerane, keď s ním hovoríte o alkohole a drogách, alebo sa snaží zmeniť tému?
- Klame alebo podvádza?
- Pozorujete fyzické príznaky užívania drog alebo alkoholu? Rozšírené alebo zúžené zrenice?
- Má nejasné prejavy myslenia?
- Stratilo Vaše dieťa záujem o koníčky? Stratilo motiváciu, nadšenie a vitalitu?
- Našli ste niekedy dôkazy užívania drog alebo alkoholu, prášky, fľaše?

- Zhoršil sa vzťah dieťaťa k členom rodiny?
- Zdá sa byť Vaše dieťa choré, unavené a protivné ráno po možnom užití drog predošlý deň?
- Prestalo sa Vaše dieťa o seba starať, zmenil sa jeho štýl oblečenia?
- Zdá sa byť menej sústredený?

Odporúčania rodičom, ktorých dieťa má problémy s návykovými látkami

A. Čo robiť

Ak je dieťa pod vplyvom drog a hrozí otrava, **neváhajte zavolať lekára** . Požívanie drog nie je trestné a dieťaťu preto žiadny súdny postih nehrozí. S dieťaťom pod vplyvom drog nemá zmysel sa hádať.

Vážny rozhovor odložte na neskôr.

Nespoliehajte sa na zázračné okamžité riešenie, ale skôr na dlhodobú výchovnú stratégiu. Jej základom je **nepodporovať pokračujúce užívanie drog, naopak odmeňovať každú zmenu k lepšiemu** a povzbudzovať k nej. To, že takáto stratégia vždy neprináša okamžitý prospech ešte neznamená, že je neúčinná. Môže sa totiž jednať o príliš veľký problém, ktorého riešenie vyžaduje viac času a spojencov.

Získajte dôveru dieťaťa a načúvajte mu. To je ťažké, zvlášť keď hovorí a hlavne robí z hľadiska rodičov nezmysly a keď obhajuje hodnoty pre rodičov neprijateľné. **Vypočúť dieťa ale ešte neznamená pristupovať na jeho stanovisko.**

Naučte sa s dieťaťom o alkohole a drogách hovoriť. Ste síce povinní, **Ak bude dieťa drogu obhajovať, vypočujte ho, ale opakujte proti argumenty.**

Uvedomte si svoje možnosti. Dieťa, ktoré berie drogy alebo pije, býva väčšinou nezrelé a neschopné sa o seba postarať. **Môže tisíckrát pohrdat' názormi rodičov, ale si nedokáže opatrit' základné prostriedky k životu. V tom je Vaša šanca a sila.** Určitú základnú starostlivosť maloletému dieťaťu poskytnúť, ale malo by cítiť, že Vaša starostlivosť je iná, keď sa správa rozumne a keď nie. Cieľom je, aby dieťa pochopilo, že skutočná samostatnosť predpokladá schopnosť sa o seba postarať.

Vytvorte zdravé rodinné pravidlá. **Dieťa by malo vedieť, aké dôsledky bude mať jeho správanie.** Malo by mu byť jasné, že je výhodnejšie, keď sa bude správať prijateľne.

Ak mladistvý nie je ochotný k zmenám , musí znášať dôsledky. To sa samozrejme netýka situácií, keď je ohrozený život, napríklad pri predávkovaní.

Predchádzajte nude. **Musíte počítať s tým, že môže byť potrebné tráviť v prvom období s dieťaťom oveľa viac času.** Mali by ste mať prehľad, kde je, čo robí, zamyslieť sa nad jeho denným programom a životným štýlom.

Pomôžte mu sa odpútať od nevhodnej spoločnosti. To má pre prekonanie problému často podstatný význam.

Ak vám potomok tvrdí, že si s ľuďmi, s ktorými predtým bral drogy, sa chce iba rozprávať, buď klame, alebo podceňuje nebezpečenstvo. Niekedy je možné uvažovať aj o zmene prostredia.

Posilňujte sebavedomia dieťaťa. Nájdite a udržiavajte krehkú rovnováhu medzi kritickým postojom voči správaniu dieťaťa ("nepáči sa nám, že berieš drogy") a rešpektom voči jeho osobnosti a láske k nemu ("vážime si ťa ako človeka a záleží nám na tebe"). Je to ťažké, je to však nevyhnutné. Rovnako **nevyhnutné je aj oceňovať drobné pokroky a zmeny k lepšiemu.** Je tak isto potrebné vidieť silné stránky dieťaťa, jeho možnosti a dobré záľuby, ktoré možno má z predchádzajúceho obdobia a na ktoré sa dá nadviazať.

Spolupracujte s ďalšími dospelými Veľmi dôležitá je spolupráca v rodine. Rodičia by mali sa vedieť o výchove problémového dieťaťa dohodovať. Iba tak totiž nebude dieťa uzatvárať spojenectvo s tým rodičom, ktorý mu práve viac povolí. Dôležitá je aj spolupráca v rámci širšej rodiny (napríklad stará mama), spolupráca s liečebnými zariadeniami, školou, prípadne ďalšími inštitúciami.

Často až vážne mienená hrozba ústavnej výchovy, alebo hrozba ohlásenia krádeže v domácnosti na políciu môžu prinútiť dospievajúceho prijať liečbu. Osvedčuje sa tiež, keď rodičia detí s týmito problémami spolu hovoria v rámci skupinovej terapie alebo využívajú podporu svojpomocných organizácií. Dokážu sa navzájom pochopiť a odovzdávajú si užitočné skúsenosti.

Buďte pre deti pozitívnym modelom. K tomu je potrebné, aby ste mysleli aj na svoje zdravie, svoju telesnú a duševnú kondíciu a aby ste mali svoje kvalitné záujmy.

Neváhajte vyhľadať profesionálnu pomoc pre seba, ak to dieťa odmieta.

V prípade manželských alebo partnerských problémov sa môžete napríklad obrátiť na poradňu pre rodinu, manželstvo a medziľudské vzťahy. Pamätajte, že zvládaním problémov zvyšujete aj šancu na ovplyvnenie dieťaťa.

Prístup k dieťaťu, ktoré má problémy s alkoholom alebo inou drogou, sumarizuje anglické slovo "tough love". V slovenčine to znamená "tvrdá láska". Myslí sa tým dobrý vzťah k dieťaťu, snaha mu pomôcť, ale zároveň cieľavedomosť a pevnosť.

Čomu sa vyhnúť

Nepopierajte problém. Zbytočne by sa tak strácal čas a rozvíjala sa závislosť na návykovej látke.

Neskrývajte problém. Nieкто sa za taký problém hanbí a tají ho. Aby ste sa dokázali v situácii lepšie orientovať a citovo aj rozumovo ju zvládnuť, mali by ste si naopak o probléme s niekým dôveryhodným a kvalifikovaným porozprávať. Mali by ste tiež hľadať spojencov.

Neobviňujte partnera. Na to, aby ste si vybavovali s druhým rodičom dieťaťa a staré účty a navzájom sa obviňovali, nie je úplne vhodná doba. Minulosť sa zmeniť nedá, budúcnosť našťastie často áno. Nehľadajte v dieťati užívajúcim drogy spojenca proti druhému rodičovi.

Nezanedbávajte súrodencia dieťaťa užívajúceho alkohol alebo iné drogy. Súrodenci problémového dieťaťa sú viac ohrození, problémom v rodine trpia a Vašu starostlivosť a Váš záujem potrebujú.

Nezanedbávajte bezpečnosť ďalších ľudí v domácnosti, najmä malých detí. Človek pod vplyvom alkoholu alebo drog môže byť veľmi nebezpečný, aj keď by za normálnych okolností neublížil. Je tiež potrebné myslieť na to, aby sa drogy, ktoré dospievajúci domov priniesol, nedostali k ďalším súrodencom .

Nefinancujte užívanie drog a neul'ahčujte ho. S tým súvisí aj to, aby rodina zabezpečila cenné predmety a nenechala sa okrádať. Krádež nemusí uskutočniť samotné dieťa, ale jeho "kamaráti", ktorým dlhuje za drogy. Ak začalo dieťa užívať pervitín alebo opiáty býva otázkou času, kedy sa začnú strácať peniaze a cenné predmety. Nejde tu len o majetok, ale aj o okolnosť, že ukradnutý majetok slúži na zlé veci - rozvoju závislosti. Argument, že by si dieťa zaobstaral prostriedky inak, napr. prostitúciou alebo krádežami, neobstojí. Ak bude závislosť pokračovať, je pravdepodobné, že k tomu dôjde rovnako.

Nedajte sa vydierať. Vydieranie vyhrážaním, fetovaním, útekem, prostitúciou alebo samovraždou sú časté a obľúbené spôsoby, ktorými dieťa vydiera rodičov. Áno, všetky tieto riziká u závislých na drogách existujú.

Tým, že rodičia pod ich tlakom ustupujú, riziko neznižujú, ale zvyšujú.

Nevyhrážajte ničím, čo nemôžete alebo nechcete splniť.

Vyhnite sa fyzickému násiliu. Fyzické násilie väčšinou nevedie k cieľu. Často len živí v dieťati pocit krivdy, vedie k sabotáži snáh rodičov a k útekem.

Nekonajte chaoticky a impulzívne.

Neverte tvrdeniu, že má dospievajúci drogy pod kontrolou, prípadne, že znižuje dávky a že drogu čoskoro vysadí. Buďte pripravení na to, že skôr či neskôr pravdepodobne príde kríza.

Využite ju a trvajte na zmene životného štýlu, prípadne na nejakej skutočne účinnej forme liečby, ak nie je dospelávajúci schopný zvládnuť problém sám.

Do nekonečna neustupuj. Požiadavka, aby ľudia, ktorí berú drogy do vášho bytu nechodili, je rozumná. Nerobte zbytočne „dusno“. Parta a nevhodní priatelia by sa tým stávali pre dieťa ešte prítlačlivejšími.

Nezabuchnite dvere navždy. I keď dieťa odíde, je dobré byť pripravený pomôcť mu, ak prijme určité podmienky. Nestrácajte nádej.

Vaším tichým spojencom je prirodzený proces dozrievania. I hrozivý problém sa často podarí úspešne zvládnuť.

LINKY DÔVERY

Linka dôvery Nezábudka (Liga za duševné zdravie)

oblasť pomoci a poradenstva, krízových situáciách, pomoc psychologická,
celoslovenská linka 0850/11 10 22 NON STOP, www.dusevnezdravie.sk

Linka dôvery toxikomanov – oblasť problematiky drogových závislostí

02/5477 6379 NON STOP, www.cpldz.sk, cpldz@datagain.sk

Linka detskej istoty Slovenského výboru UNICEF Bratislava

špecializované poradenstvo pre deti a ich rodičov – celoslovenská
linka 0800/112 112 NON STOP, www.unicef.sk

Linka dôvery pre obeť domáceho násillia – oblasť pomoci a poradenstva

v krízových situáciách, pomoc psychologická, sociálno-právna, pomoc s
ubytovaním 02/6224 9914 (po - pi: 8,30-17,00 hod.),

pohotovostný mobil 0905/463 425 nadej@gtsi.sk

Linka dôvery pre prevenciu HIV/AIDS - oblasť poradenstva a prevencie
AIDS02/5936 9174 po - pi: 8,00-16,00 hod.

Linka dôvery mládeže Košice – široko spektrálne zameraná pomoc

055/6222 323 NON STOP

Linka dôvery Košice – Linka Nádeje – široko spektrálne zameraná pomoc

055/6441 155 NON STOP

IPčko- online chatové poradenstvo

www.ipcko.sk ipcko@ipcko.sk

Smernica č. 36/2018

k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach

Gestorský útvar: sekcia národnostného a inkluzívneho vzdelávania,
tel.: 59374428

ev. č.: 2018/6049:1-12AA

Ministerka školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky podľa § 3 písm. d) a o) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) v súlade s článkom 11 ods. 2 písm. f) druhým bodom Organizačného poriadku Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky vydáva túto smernicu:

Úvodné ustanovenia

Táto smernica upravuje základné znaky, formy a prejavy šikanovania detí a žiakov (ďalej len „žiak“), možnosti preventívneho pôsobenia a metódy riešenia šikanovania žiakov v nadväznosti na zodpovednosť školy a školského zariadenia podľa § 144 ods. 1 písm. o) a § 153 ods. 1 zákona a na práva žiaka podľa § 144 ods. 1 písm. i) a k) zákona.

Ustanovenia tejto smernice o škole sa rovnako vzťahujú aj na školské zariadenie.

Charakteristika šikanovania

Na účel tejto smernice sa šikanovaním rozumie

- a) správanie žiaka, ktorého úmyslom je ublíženie, ohrozenie alebo zastrašovanie iného žiaka alebo
- b) úmyselný spravidla opakovaný útok voči žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z rôznych dôvodov nevedia alebo nemôžu účinne brániť.

Podstatou šikanovania je najmä

- a) úmysel ublížiť druhému fyzicky alebo psychicky,
- b) agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov,
- c) prevaha agresora alebo skupiny agresorov nad obeťou.

Šikanovanie sa môže prejavovať

- a) v priamej forme, najmä fyzickými útokmi, urážaním, nadávkami, posmechom, zosmiešnením, príkazmi agresora vykonať určitú vec proti vôli obeť, odcudzením vecí, vyhrážaním, zastrašovaním, vydieraním, zneužitím osobných údajov, fotografií, šírením nepravdivých informácií alebo kyberšikanovaním alebo
- b) v nepriamej forme, najmä prehliadaním, ignorovaním, zámerným vyčleňovaním z kolektívu alebo nedobrovoľným vystavovaním agresívnym situáciám.

Kyberšikanovaním je priama forma šikanovania, pri ktorej ide o zneužitie informačno-komunikačných technológií (najmä telefónu, tabletu, internetu a sociálnych sietí) na

úmyselné ohrozenie, ublíženie alebo zastrašovanie, pričom sa často vyskytuje v spojení s inými formami šikanovania.

Kyberšikanovanie má najčastejšie tieto znaky

- c) sociálna prevaha alebo psychická prevaha agresora, nie je nutná fyzická prevaha,
- d) agresor vystupuje často anonymne,
- e) útok nevyžaduje fyzický kontakt agresora a obeť,
- f) agresor spravidla nevidí priamu emocionálnu reakciu obeť na útok s ohľadom na anonymitu a odstup, ktoré informačno-komunikačné technológie umožňujú,
- g) útoky sa šíria prostredníctvom internetu podstatne rýchlejšie ako inými spôsobmi,
- h) útoky sú prístupné veľkému množstvu osôb,
- i) agresor je schopný uskutočniť útok z rôznych miest,
- j) útoky môžu mať dlhšie trvanie v čase,
- k) obeť nemusí o napadnutí dlhšiu dobu vedieť,
- l) obeť nemusí byť schopná identifikovať agresora,
- m) zverejnené informácie, fotografie a audiozáznamy a videozáznamy môže byť náročné odstrániť z internetu.

Šikanovanie môže napĺňať skutkovú podstatu trestného činu alebo priestupku.

Žiak, ktorý je agresorom, môže byť trestne stíhaný najmä za trestný čin

- n) ublíženia na zdraví, ¹⁾
- o) obmedzovania osobnej slobody, ²⁾
- p) lúpeže, ³⁾
- q) vydierania, ⁴⁾
- r) hrubého nátlaku, ⁵⁾
- s) nátlaku, ⁶⁾
- t) porušovania domovej slobody, ⁷⁾
- u) sexuálneho násillia, ⁸⁾
- v) sexuálneho zneužívania, ⁹⁾
- w) krádeže, ¹⁰⁾
- x) neoprávneného užívania cudzej veci, ¹¹⁾
- y) poškodzovania cudzej veci, ¹²⁾

---

1) § 155 Trestného zákona.

2) § 183 Trestného zákona.

3) § 188 Trestného zákona.

4) § 189 Trestného zákona.

5) § 190 Trestného zákona.

6) § 192 Trestného zákona.

7) § 194 Trestného zákona.

8) § 200 Trestného zákona.

9) § 201 až 201b Trestného zákona.

10) § 212 Trestného zákona.

11) § 215 Trestného zákona.

12) § 245 Trestného zákona.

- z) nebezpečného vyhrážania sa, ¹³⁾
- aa) nebezpečného prenasledovania, ¹⁴⁾
- bb) výroby detskej pornografie, ¹⁵⁾
- cc) rozširovania detskej pornografie, ¹⁶⁾
- dd) prechovávanía detskej pornografie a účasť na detskom pornografickom predstavení, ¹⁷⁾
- ee) ohovárania. ¹⁸⁾

Šikanovanie môže napíňať skutkovú podstatu priestupku proti občianskemu spolunažívaniu¹⁹⁾ alebo priestupku proti majetku.²⁰⁾

Skutočnosť, že fyzická osoba nie je trestne zodpovedná z dôvodu nízkeho veku²¹⁾ nie je prekážkou na podanie žaloby vo veci náhrady škody, ktorú žiak spôsobil na majetku alebo vo veci náhrady ujmy, ktorú žiak spôsobil na zdraví. Zákonný zástupca žiaka a žiak zodpovedajú za škodu spoločne a nerozdielne.

Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec, ktorému je známy prípad šikanovania a neprijme žiadne opatrenie, môže byť stíhaný najmä za trestný čin

- ff) neprekazenia trestného činu,²²⁾
- gg) neoznámenia trestného činu²³⁾ alebo
- hh) ublíženia na zdraví. ²⁴⁾

Prevenia šikanovania

Prevenia šikanovania sa zabezpečuje najmä formou

- a) súčasti výchovno-vzdelávacieho procesu vrátane pozitívneho vplyvu osobnosti pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca v rámci každodenného vyučovania, obsahového zamerania a didaktiky predmetov a prierezových tém
  1. osobný a sociálny rozvoj,
  2. mediálna výchova,
  3. multikultúrna výchova,
  4. ochrana života a zdravia,
  5. výchova a vzdelávanie k ľudským právam,
  6. výchova k občianstvu,
  7. boj proti extrémizmu,
  8. výchova k manželstvu a rodičovstvu a

¹³⁾ § 260 Trestného zákona.

¹⁴⁾ § 360a Trestného zákona.

¹⁵⁾ § 368 Trestného zákona.

¹⁶⁾ § 369 Trestného zákona.

¹⁷⁾ § 370 Trestného zákona.

¹⁸⁾ § 373a Trestného zákona.

¹⁹⁾ § 49 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

²⁰⁾ § 50 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

²¹⁾ § 22 Trestného zákona.

²²⁾ § 341 Trestného zákona.

²³⁾ § 340 Trestného zákona.

²⁴⁾ § 158 Trestného zákona.

- b) súťaží, hier, prednášok alebo diskusií organizovaných školou alebo organizovaných inými relevantnými subjektmi.

Riaditeľ školy, koordinátor prevencie a triedny učiteľ priebežne informujú zákonných zástupcov, opatrovníka, osoby, ktorým súd zveril dieťa do osobnej starostlivosti²⁵⁾ alebo do pestúnskej starostlivosti alebo do starostlivosti budúcich osvojiteľov²⁶⁾ (ďalej len „osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa“) alebo zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu o preventívnych činnostiach školy. Pri realizácii preventívnych činností školy riaditeľ školy, koordinátor prevencie a triedny učiteľ venujú zvýšenú pozornosť efektívnosti týchto činností. Za efektívnu stratégiu v príslušnej oblasti sa nepovažujú jednorazové činnosti, kultúrne podujatia, moralizovanie a zastráňovanie.

Riaditeľ školy, koordinátor prevencie a triedny učiteľ vopred preveria navrhované preventívne činnosti školy s cieľom predísť nežiaducemu vplyvu neodborných činností, ako aj škodlivému vplyvu kultov, siekt či extrémistických organizácií na žiakov.

Riaditeľ školy oboznamuje s podstatou, formami a nebezpečnými dôsledkami šikanovania

- a) všetkých žiakov príslušnej školy a ich zákonných zástupcov,
- b) zamestnancov školy príslušnej školy,
- c) osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa,
- d) zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu.

Riaditeľ školy zodpovedá za systémové aktivity školy v oblasti prevencie šikanovania. Pri príprave a realizácii celoškolskej stratégie najmä

- ii) vytvára pozitívne prostredie v škole,
- jj) podporuje prosociálne správanie a vzťahy detí,
- kk) určuje v školskom poriadku pravidlá
  - 1. správania sa vrátane sankcií za ich porušenie,
  - 2. používania informačno-komunikačných technológií (mobilných telefónov, tabletov, počítačov a iných komunikačných technológií) v priestoroch školy,
- ll) rozpracúva podrobnosti prevencie a riešenia šikanovania žiakov vo vnútornom predpise školy,
- mm) zabezpečuje v súlade s pracovným poriadkom školy zvýšený dozor pedagogických zamestnancov cez prestávky, pred začiatkom vyučovania, po jeho skončení a v čase mimo vyučovania, najmä v priestoroch, kde k šikanovaniu už došlo alebo by k nemu mohlo dochádzať,
- nn) oboznamuje pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov so spôsobom oznamovania šikanovania a preverovania šikanovania,
- oo) informuje o postupe pri zistení šikanovania, najmä
  - 1. pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
  - 2. žiakov,
  - 3. zákonných zástupcov žiaka,

²⁵⁾ § 48 Zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

²⁶⁾ § 103 Zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- 4. osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa,
- 5. zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu,
- pp) zabezpečuje zverejnenie kontaktných údajov inštitúcií, ktoré sa prevenciou a riešením šikanovania zaoberajú,
- qq) určuje v pracovnom poriadku školy povinnosť zamestnancov školy oznamovať podozrenie zo šikanovania,
- rr) zabezpečuje vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti prevencie šikanovania, vrátane kyberšikanovania, prostredníctvom zvyšovania digitálnej gramotnosti učiteľov,
- ss) spolupracuje s odbornými zamestnancami príslušného centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len „centrum“) a ďalšími odbornými pracoviskami poradenských služieb a preventívnych služieb v regióne,
- tt) zapája do prevencie šikanovania žiacku školskú radu, radu školy a zriaďovateľa.

Metódy riešenia šikanovania

Riaditeľ školy alebo ním poverená osoba zostavuje tím zamestnancov školy, ktorý navrhuje a zabezpečuje odborný postup pri riešení šikanovania.

Riaditeľ školy alebo ním poverená osoba pri zisťovaní a preverovaní šikanovania najmä

- uu) zabezpečí bezodkladnú pomoc obetiam a ochranu obetí,
- vv) zabezpečí dozor v triede, kde sa preveruje šikanovanie,
- ww) vykonáva opatrenia na zabránenie novej krivej výpovede agresora jeho izoláciou počas preverovania šikanovania,
- xx) preveruje šikanovanie bezodkladne v čase, keď agresor nie je ešte dohodnutý na spoločnej výpovedi s obeťou, svedkami alebo inými osobami, ktoré na šikanovanie upozornili,
- yy) zabezpečí, aby obeť nebola konfrontovaná s agresorom,
- zz) zabezpečí zistenie vhodných svedkov a uskutočnenie individuálnych rozhovorov alebo konfrontačných rozhovorov so svedkami,
- aaa) uchováva dôkazy pri podozrení na kyberšikanovanie v spolupráci s koordinátorom informatizácie alebo externým expertom,
- bbb) kontaktuje vo vzťahu k obeti, agresorovi a svedkovi šikanovania
  1. zákonných zástupcov,
  2. osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa,
  3. zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu,
  4. zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorom je žiak umiestnený,

- ccc) kontaktuje miestne príslušné centrum,
- ddd) zabezpečí použitie anonymnej dotazníkovej metódy,
- eee) vedie písomné záznamy o riešení jednotlivých prípadov šikanovania,
- fff) zabezpečí pri rozhovoroch prítomnosť najmenej dvoch pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov,
- ggg) ohlasuje príslušným útvarom Policajného zboru podozrenie na spáchanie priestupku alebo trestného činu.²⁷⁾

Opatrenia na riešenie šikanovania

Opatreniami na riešenie šikanovania pre obeť a jej zákonných zástupcov, osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa a zariadenie, v ktorom je obeť umiestnená na základe rozhodnutia súdu sú najmä

- hhh) odporúčanie vyhľadať individuálnu odbornú starostlivosť,
- iii) zabezpečenie skupinového intervenčného programu v spolupráci s centrom,
- jjj) zaistenie bezpečia obete,
- kkk) zabezpečenie informovania a poradenstva o šikanovaní pre osoby uvedené v článku 3 ods. 2.

Opatreniami na riešenie šikanovania pre agresora a jeho zákonných zástupcov, osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa a zariadenie, v ktorom je agresor umiestnený na základe rozhodnutia súdu sú najmä

- lll) odporúčanie zákonným zástupcom agresora vyhľadať odbornú starostlivosť centra,
- mmm) preloženie agresora do inej triedy alebo do inej výchovnej skupiny, ak je agresor schopný stále ohrozovať svoje okolie,
- nnn) uloženie opatrenia vo výchove podľa § 58 ods. 2 a 3 zákona.

(3) Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec je povinný šikanovanie, alebo podozrenie zo šikanovania medzi žiakmi bezodkladne riešiť a každej jeho obeti bezodkladne poskytnúť pomoc.

Spolupráca školy s orgánmi činnými v trestnom konaní a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Riaditeľ školy je povinný oznámiť orgánom činným v trestnom konaní podozrenie, že žiak sa dopustil

- a) šikanovania,
- b) spáchania trestného činu uvedeného v čl. 2 ods. 7 alebo opakovane páchal priestupky uvedené v čl. 2 ods. 8 v súvislosti so šikanovaním.

Riaditeľ školy je povinný orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámiť

²⁷⁾ V prípade podozrenia na spáchanie trestného činu sa uvedené ohlasuje orgánom činným v trestnom konaní, t.j. policajtom alebo prokurátorovi. V prípade podozrenia na spáchanie priestupku sa uvedené ohlasuje príslušnému okresnému úradu.

- a) podozrenie podľa odseku 1,
- b) skutočnosti, ktoré ohrozujú obeť, agresora alebo svedkov,
- c) opatrenia, ktoré prijal podľa článku 4 alebo článku 5.

Spolupráca školy so zákonnými zástupcami žiakov, osobami, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo zariadením, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu

Pri podozrení na šikanovanie žiaka spolupracujú riaditeľ školy, koordinátor prevencie, výchovný poradca, ďalší pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci s rodinou obete a s rodinou agresora.

Pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci dbajú pri rozhovore so zákonným zástupcom obete, agresora alebo svedka najmä na zachovanie dôvernosti informácií.

Riaditeľ školy môže odporučiť zákonným zástupcom agresora a osobám, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo zariadeniu, v ktorom je umiestnený na základe rozhodnutia súdu, umiestniť agresora na dobrovoľný diagnostický pobyt do diagnostického centra alebo do liečebno-výchovného sanatória.

O úkonoch podľa tohto článku osoba poverená riaditeľom školy vyhotovuje zápis, z ktorého po jednom vyhotovení poskytne každej zo zúčastnených osôb.

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa Metodické usmernenie č. 7/2006-R z 28. marca 2006 k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach.

Účinnosť

Táto smernica nadobúda účinnosť 1. septembra 2018.

ministerka